

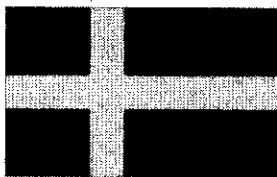
### 1. ลักษณะสภาพทั่วไป (General Background)

ประเทศสวีเดน ตั้งอยู่ในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย มีชื่อเป็นทางการว่า Kingdom of Sweden ประกอบด้วยพื้นที่ 173,800 ตารางไมล์ หรือ 449,965 ตารางกิโลเมตร ประชากรประมาณ 8,564,000 คน (ข้อมูลปี ค.ศ. 1993) เมืองหลวงของสวีเดนคือ กรุงสต็อกโฮล์ม (Stockholm) ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการเมือง การศึกษา แหล่งท่องเที่ยว และอุตสาหกรรม การปกครองของประเทศนี้ใช้ระบบแบบรัฐธรรมนูญประชาธิปไตย (Constitutional monarchy)



ประเทศสวีเดนนับได้ว่าเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีอัตราการรู้หนังสือสูงมากคือ 99 เปอร์เซ็นต์ และมีอายุเฉลี่ยของประชากรอยู่ในเกณฑ์ที่ดีคือ ผู้หญิงมีอายุเฉลี่ย 81 ปี ผู้ชายมีอายุเฉลี่ย 75 ปี สินค้าออกส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องจักรเครื่องกล เหล็ก นอกจากนี้สวีเดนยังเป็นแหล่งผลิตรถยนต์และตู้เรือเดินสมุทร (Webster's New Encyclopedic Dictionary, 1993 : 1588)

โดยทั่วไปแล้ววิถีชีวิตของชาวสวีเดนเป็นคนที่เรียบง่าย ให้ความสนใจแก่ธรรมชาติเป็นอย่างยิ่ง ประชาชนชาวสวีเดนทุกคนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สวีเดนถือได้ว่าเป็นประเทศหนึ่งที่มีความก้าวหน้าทั้งทางวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะบริบทพัฒนาทรัพยากรมนุษย์



ชาติเป็นอย่างยิ่ง ประชาชนชาวสวีเดนทุกคนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สวีเดนถือได้ว่าเป็นประเทศหนึ่งที่มีความก้าวหน้าทั้งทางวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะบริบทพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

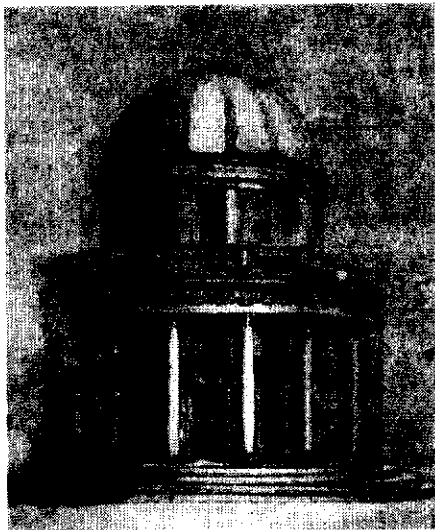
### 2. พัฒนาการทางการศึกษา (Development of Schooling)

การจัดการศึกษาของประเทศสวีเดนคล้ายการจัดการของประเทศอื่นๆ โดยเริ่มต้นจากสถาบันทางศาสนา (โบสถ์) จะเป็นสถานที่ที่ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะในสมัยโบราณที่เน้นหนักไปในด้านของจริยธรรม ปรัชญา การปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎระเบียบของศาสนา

(ศาสนาคริสต์) จนกระทั่งปี ค.ศ. 1640 รัฐสภาในกรุงสต็อกโฮล์มได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการ  
จัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กๆ ซึ่งนับว่าเป็นการริเริ่ม  
ในการจัดตั้งโรงเรียนประถมศึกษาเป็นครั้งแรก  
ในทางตรงข้ามสถาบันทางศาสนาก็ได้ประกาศ  
พระราชบัญญัติ ค.ศ.1686 ว่าด้วยหน้าที่โดยตรง  
(Manifest Function of Church ) ของพระที่จะ  
ต้องทำหน้าที่สอนหนังสือ จนกระทั่งถึงศตวรรษที่  
18 การให้ข้อความรู้เด็กทั่วไป รัฐสภาหรือหน่วย



งานที่ดูแลเรื่องมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และปรากฏการณ์ทางการศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ชัดเจน คือ  
การจัดตั้งโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีส่วนของเอกชนมาเกี่ยวข้องอย่างมาก ในปี ค.ศ 1842 ซึ่ง



เป็นช่วงศตวรรษที่ 19 ประเทศสวีเดนจึงได้ออกพระราช  
บัญญัติการศึกษาขึ้น โดยมีหลักการ (Principles)  
ใหญ่ๆ ว่าจะต้องสร้าง โรงเรียนที่อยู่ในบริเวณวัด จึง  
หมายถึงว่า วัดและโรงเรียนจะต้องอยู่ในละแวกเดียวกัน  
และช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีการตั้งสำนักอบรมครูขึ้นอีก  
หลายแห่งโดยมีบาทหลวงเป็นผู้รับผิดชอบ ประเทศสวีเดน  
ได้ออกพระราชบัญญัติประเภทการศึกษาภาคบังคับ  
(Compulsory Education) ซึ่งบังคับให้เด็กทุกคนจะต้อง  
เข้าเรียนเป็นเวลา 6 ปี ในปี ค.ศ.1919 ต่อมาในปี ค.ศ.  
1936 ได้ขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปอีก 1 ปี รวม

เป็น 7 ปี แต่บางแห่งก็จัดการศึกษาออกไปอีก 1 ปี จึงไม่ถือว่าเป็นการบังคับ ปรากฏว่ามีเฉพาะ  
บริเวณเมืองใหญ่ๆ เท่านั้น

ต่อมาปี ค.ศ. 1962 สวีเดนได้มีการปรับปรุงแนวทางการจัดการศึกษาแบบใหม่ โดยให้  
การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี (Grundskola) ปี ค.ศ. 1971 ได้มีการรวมโรงเรียนมัธยมศึกษาตอน  
ปลายเข้าเป็นการศึกษาภาคบังคับอีก (Postlethwaite, T.N., 1988 : 631) ในทางปฏิบัติแล้วเด็ก  
ที่มีอายุ 7-16 ปี จะต้องเรียนในการศึกษาภาคบังคับ (Grundskola) ตามกฎหมายการศึกษาปี  
ค.ศ.1962 โดยทั่วไปแล้วนักเรียนจะใช้เวลาเรียน 9 ปี และนักศึกษาจะต้องเรียนในภาคการ

ศึกษาหนึ่งๆ เป็นเวลา 40 สัปดาห์ เทศบาลมิสซิสซิปปีที่จะกำหนดวันเรียนส่วนมากจะเป็นระยะเวลา 5 วัน ซึ่งเรียกว่า "study days" ซึ่งถือว่าเป็นวันที่ครูทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน จำนวนนักศึกษาต่อชั้นเรียนจะมีสูงสุดประมาณ 30 คน ในช่วงหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมาปรากฏว่าจำนวนนักเรียนในภาคการศึกษาภาคบังคับนั้นประมาณ 23 คน และ 24 คน ต่อหนึ่งห้องเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

### 3. ระบบการศึกษา (Educational System)

การศึกษาของสวีเดนแบ่งตามหลักสากลคือ อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา

#### 3.1. ระดับอนุบาลศึกษา (Kindergarten)

การศึกษาในระดับนี้จะรับเด็กเข้าเรียนในระหว่างอายุ 4-6 ปี ซึ่งถือว่าไม่ใช่ การศึกษาภาคบังคับ การเรียนการสอนส่วนใหญ่องค์กรเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งมีชื่อเรียกต่างๆ กันไป เช่น Play School, Child center Kindergarten ส่วนใหญ่การศึกษาของสวีเดน ในระดับอนุบาลศึกษานี้จะเป็นการแบ่งเบาภาระในการเลี้ยงดูแก่ผู้ปกครองของเด็ก บางแห่งก็จัดให้เด็กไปกลับ บางแห่งก็จัดเป็นโรงเรียนประจำ ผู้ปกครองมารับในตอนปลายของวันหยุดสัปดาห์ จำนวนของโรงเรียนอนุบาลได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะทั้งองค์กรของรัฐบาลและเอกชนให้การสนับสนุนกิจการอย่างเต็มที่ ในส่วนของรัฐบาลเองได้แบ่งเงินสนับสนุน โดยเฉพาะได้มาจาก นักการเมืองท้องถิ่น ขณะเดียวกันรัฐบาลได้จัดตั้งโรงเรียนเพื่ออบรมครูสตรีขึ้นโดยเฉพาะเพื่อที่จะทำหน้าที่ดูแลเด็กนักเรียนอนุบาล



#### 3.2. ระดับประถมศึกษา (Primary School)

หลังจากปี ค.ศ. 1973 เป็นต้นมา รัฐบาลสวีเดนได้ออกพระราชบัญญัติหลังจากที่เด็กอยู่ในระบบโรงเรียนที่เป็นอนุบาลศึกษาแล้ว (Preschool) แล้วเด็กจะต้องได้รับการเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา เริ่มรับเด็กตั้งแต่อายุ 7 ปี จนถึง 13 ปี ใช้เวลาเรียน 6 ปี ส่วนใหญ่เด็กที่จะได้เรียนในวิชาพื้นฐานต่าง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เบื้องต้น ธรรมชาติศึกษา ภูมิศาสตร์ ครูในโรงเรียนประถมทั้งหมดหรือส่วนใหญ่มักจะผ่านการ

อบรมมาเป็นอย่างดี และสามารถสอนได้ทุกวิชา แต่ก็มีบางคนที่สามารถสอนได้บางวิชาเท่านั้นเพราะผ่านการอบรมเฉพาะด้านมา (Special Course) เช่น พลศึกษา วิชาดนตรี วิชาช่างต่างๆ เป็นต้น

ปัจจุบันนี้การศึกษาระดับประถมศึกษาของสวีเดนได้รับความสนใจมากในการช่วยดำเนินงานทางการศึกษาทั้งหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน โดยเฉพาะเมืองใหญ่ๆ ที่พยายามจะจัดตั้งโรงเรียนประถมศึกษา ดังนั้นจึงมีการจัดตั้งโรงเรียนที่ระดับเท่ากับประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น เรียกว่า “โรงเรียนต่อเนื่อง” (Continuation School) (เรื่องศรี ศรีทอง, 2524 : 5) ดังนั้น



จึงถือว่าเป็นแนวโน้มใหม่ของการศึกษาของสวีเดนที่จะรวมเอาโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าเป็นโรงเรียนแบบใหม่คือ Comprehensive school แต่ทั้งนี้การศึกษาภาคบังคับของสวีเดนปัจจุบันมีทั้ง 7 ปี 8 ปี และ 9 ปี ขึ้นอยู่กับความพร้อมในการดำเนินงานของการศึกษาของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งหมายถึงความต้องการของประชาชน ความสามารถของเจ้าหน้าที่รวมทั้งงบประมาณอุดหนุนของรัฐบาลและเทศบาลท้องถิ่นนั้น ๆ

### 3.3 ระดับมัธยมศึกษา (Secondary School)

ในสมัยก่อนโรงเรียนมัธยมศึกษาของสวีเดนจะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งประถมตอนต้นจะรวมกับโรงเรียนประถมศึกษา (Elementary School หรือ Folkskola) ซึ่งเหมือนกับการศึกษาในปัจจุบันที่มัธยมศึกษาตอนต้นจะใช้เวลา 3 ปี ตั้งแต่ปีที่ 7 ถึงปีที่ 9 (Grade 7-9) วิชาภาษาอังกฤษจึงเป็นวิชาบังคับ ตั้งแต่เกรด 3 ถึงเกรด 9 นักเรียนเกรด 1 - 6 ปกติเด็กจะมีครูประจำชั้น (Class teacher) แต่ถ้าเป็นนักเรียนเกรด 7 - 9 จะมีครูประจำชั้นเฉพาะ นักเรียนที่เรียนเกรด 7 - 9 จะเรียนวิชาโดยทั่วไปมีเพียง 10-15 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นที่กระบวนวิชาต่าง ๆ ถูกนำมาเพื่อใช้ประโยชน์ในวิชาเลือก (Selected subjects) ซึ่งจะมีผลต่อการเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นสูงต่อไป

ในช่วงปี ค.ศ. 1955 - 65 การศึกษาในสวีเดนที่เกี่ยวกับวิชาชีพได้รับความนิยม ช่วงต้นปี ค.ศ. 1962 ปรากฏว่ามีการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบใหม่ขึ้น ชื่อ Fackskola เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ใช้เวลาเรียน 2 ปี อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่ารัฐบาลสวีเดนจะมีนโยบายรวมโรงเรียนมัธยมศึกษาประเภทต่าง ๆ เข้าด้วยกัน แต่โรงเรียนเหล่านี้ยังถูกมองว่าเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาธรรมดา (Gymnasieskolo)

มัธยมศึกษาของสวีเดนในปัจจุบันได้ดำเนินการให้การศึกษาแก่นักเรียนทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาล และโดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 2 ระดับคือ มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นได้กำหนดระยะเวลาแตกต่างกันออกไป บางเขตการศึกษากำหนดระยะเวลา 5 ปี แต่บางเขตก็จะมีกำหนดระยะเวลาเรียน 4 ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น

ถ้ามีมัธยมศึกษา 5 ปี หมายความว่า จะใช้เวลาเรียนในชั้นมัธยมศึกษา 5 ปี ซึ่งจะเท่ากับเรียน 10 ปี

การมัธยมศึกษาจะต้องเริ่มเรียนภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สอง คือ ภาษาอังกฤษและภาษาเยอรมัน ซึ่งจะเริ่มเรียนกันในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีกำหนด 3 ปีแรก ส่วนภาษาเยอรมันจะกำหนดให้เรียนในปีสุดท้ายของมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ปีที่สี่ เมื่อ 10 ปีก่อน ภาษาเยอรมันจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสอบคัดเลือกในระดับสูงต่อไป

วิชาอื่น ๆ ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีประวัติศาสตร์สวีเดน ภาษาสวีเดน สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์) ส่วนวิชาปฏิบัติได้แก่ วาดเขียน ดนตรี พลศึกษา และการละเล่นต่างๆ ซึ่งส่วนมากจะเป็นศิลปะพื้นบ้าน (Folk Damaes) ส่วนมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นมีโปรแกรมให้นักเรียนได้เลือกเรียนมากมาย เพราะความคาดหวังของเด็กที่จบจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนสายสามัญ (General educational programme) จะไม่นิยมเข้าสู่การศึกษาชั้นสูง จึงทำให้รัฐบาลมีความจำเป็นจะจัดการศึกษาดังต่อไปนี้

- มีโปรแกรมใหม่ ๆ 172 โปรแกรม
- ทุกโปรแกรมเด็กจะต้องเรียนจากอายุ 16 ปี และใช้เวลาเรียน 3 ปี ซึ่งก่อนนี้บางโปรแกรมจะเรียนเพียง 2 ปีเท่านั้น
- วิชาชีพควรที่จะให้นักเรียนปีหนึ่งได้เรียนทุกคน

- สำหรับนักเรียนปีที่ 3 ควรได้รับการฝึกวิชาชีพโปรแกรมขั้นสูง (Intensive Programmes)

- หลักสูตรมัธยมศึกษาควรที่จะมีการยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองต่อการเรียน

### 3.4 ระดับอุดมศึกษา (Higher Education)

โดยพื้นฐานแล้วอุดมศึกษาของสวีเดนนั้นจะเป็นระบบของเอกชน (a public system) จะอยู่ในความดูแลของรัฐบาลระดับภาคและระดับภูมิภาค การศึกษาในระดับนี้ได้รับการพัฒนาเป็นอย่างมากหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 และนโยบายทางการศึกษาก็มุ่งที่จะให้นักศึกษามีสิทธิ์ดังต่อไปนี้

1. มีสิทธิ์ที่จะได้ทำงานในทุกประเทศกลุ่มสมาชิกประเทศสแกนดิเนเวียน (Scandinavian Community)
2. มีสิทธิ์ที่จะได้รับการฝึกอบรม (to train)
3. มีสิทธิ์ที่จะให้การฝึกอบรมได้ เช่น การสอบ
4. มีสิทธิ์ที่จะเรียนต่อในระดับสูงต่อไป

(Gellert, C., 1993 : 15)

อุดมศึกษาของสวีเดนยึดหลัก "รูปแบบสวีเดน" (Swedish Model) ซึ่งเป็นรูปแบบที่ได้เน้นถึงความสำคัญของระบบการเมืองที่มีเสถียรภาพ (stability) ความต่อเนื่อง (coherence) และการทำให้สำเร็จลุล่วง (accomplishment) อุดมศึกษาของสวีเดนจะดำเนินงานตามนโยบายที่ได้วางไว้ (Clark, B.R & Neave, G.R., 1992 : 687)

- โครงสร้างของการศึกษาอุดมศึกษาในสวีเดนในช่วงปี ค.ศ. 1971 ประกอบด้วยมหาวิทยาลัย 6 แห่ง วิทยาลัยชั้นสูงที่เน้นการค้นคว้าวิจัยของรัฐบาล 10 แห่ง และของเอกชนอีก 1 แห่ง วิทยาลัยชั้นสูงที่ปราศจากการค้นคว้าวิจัยของรัฐบาลมีจำนวน 8 แห่ง วิทยาลัยชั้นสูงของเอกชน 7 แห่งและเป็นสถานที่ที่อยู่ในความดูแลของรัฐบาลท้องถิ่นอีก 41 แห่ง ซึ่งนับถือว่าการอุดมศึกษาเองมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว

นักศึกษาที่เรียนในระดับอุดมศึกษานี้สามารถเลือกเรียนได้ตามความสามารถของตนและจะต้องมีการสอบเข้าต้องได้รับ Studentexame ซึ่งเป็นประกาศนียบัตรที่แสดงว่าได้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเรียบร้อยแล้ว กฎต่างๆ ที่จะยกเลิกต้องมีการสอบเข้าในมหาวิทยาลัยของสวีเดนนั้นได้ถูกยกเลิกไปตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950

ในปี ค.ศ. 1975 อุดมศึกษาของสวีเดนได้มีการปรับปรุงโดยเน้นกลุ่มวิชาทั้ง 5 ดังต่อไปนี้เพื่อให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ศึกษา

1. วิชาทางเทคนิค (Technical)
2. วิชาการบริหารทางด้านเศรษฐกิจและสวัสดิการสังคม (Administrative – Economic – social welfare)
3. วิชาการรักษาพยาบาลและสาธารณสุขเบื้องต้น (Medical – Paramedical)
4. วิชาเกี่ยวกับการสอน (Teaching)
5. วิชาความรู้ทั่วไปทางด้านวัฒนธรรม (Cultural – information)



และตั้งแต่ปี ค.ศ. 1977 เป็นต้นมา การศึกษาในอุดมศึกษาของสวีเดนได้มีการกระจายจำนวนทางการศึกษาออกไปสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อที่จะเป็นการแบ่งภาระ และทำให้ชุมชนมีส่วนร่วม (Consortium) ในการจัดการศึกษาระดับสูงขึ้น สวีเดนเองได้แบ่งเขตการศึกษาทางด้านอุดมศึกษาออกเป็น 6 เขต ซึ่งในแต่ละเขตจะมีคณะกรรมการบริหารงานการศึกษาเอง ปรากฏว่าแนวโน้มของนักศึกษาที่จะเข้าเรียนมีมากขึ้นทุกปี เช่น ปี ค.ศ. 1980 นักศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งหมดมี 158,000 คน ในจำนวนนี้มีนักศึกษาหญิงถึง 86,000 คน

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษานั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี จะใช้เวลาเรียนอย่างน้อย 4 ปีในสาขาวิชาทั่วไป แต่ถ้าเป็นการเรียนในสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์จะใช้เวลา 6 ปี การเรียนการสอนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจะเรียนทั้งกระบวนวิชาต่างๆ (Course Works) และการทำวิทยานิพนธ์ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนใหญ่ใช้เวลาเรียน 3-5 ปี

### 3.4.1 การฝึกหัดครู (Teacher Training)

ก่อนมีการปฏิรูปการศึกษาของสวีเดนในช่วงปี ค.ศ. 1950 และปี ค.ศ. 1960 นั้น การฝึกหัดครูหรือวิทยาลัยครู จะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

ครูที่สอนในระดับเด็กเล็กจะใช้เวลาเรียน 2 ปี และจะมีการฝึกสอน ครูเหล่านี้จะได้ศึกษาวิธีการสอนต่างๆ



(Approaches and methods) รวมทั้งจิตวิทยาสำหรับเด็ก

ครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาจะต้องเรียนและฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์

สำหรับครูที่จะสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องได้ปริญญาขั้นต่ำจากมหาวิทยาลัยหรือได้ประกาศนียบัตรครุประถมศึกษากับการฝึกอบรมวิชาที่สอนจากมหาวิทยาลัย จะเห็นได้ว่า วิชาที่มีความสำคัญแก่ครูผู้สอนนั้นคือ จิตวิทยาวัยรุ่นและวิชาการทางการศึกษา หนึ่งครูที่สอนภาคปฏิบัติต้องได้รับการฝึกอบรมเฉพาะทาง (Specialization) ถึงจะได้รับมอบหมายให้สอนวิชานั้น ๆ

### 3.4.2 การศึกษาวิชาชีพ (Vocational and Technical Education)

#### การอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาเป็นเรื่องที่รัฐบาลและประชาชนถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ และให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี โรงเรียนหรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาของเอกชนได้รับการจัดตั้งขึ้นมากมายเพื่อความเหมาะสมกับอาชีพของแต่ละบุคคล และส่วนใหญ่จะจัดตั้งขึ้นมากมายเพื่อความเหมาะสมกับอาชีพของแต่ละบุคคล และส่วนใหญ่จะจัดตั้งขึ้นเพื่อความเหมาะสมของสภาพพื้นที่เป็นสำคัญ วิทยาลัยอาชีววะ (Professional Colleges) เหล่านี้ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับอาชีพด้านอุตสาหกรรมเป็นหลัก แม้จะดำเนินงานโดยเอกชนเป็นส่วนมาก แต่รัฐบาลและเทศบาลของชุมชนก็มีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมอยู่ด้วย วิทยาลัยอาชีวศึกษาสำหรับชายและหญิง ซึ่งมีอายุระหว่าง 14 – 18 ปี จะเป็นการเตรียมตัวเพื่อทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมต่อไป ระยะเวลาเรียนจะมีทั้งหมดที่เป็นโครงการอบรมระยะสั้น ๆ (Short Programmes) 4 เดือน กับ 6 เดือน บางหลักสูตรจะใช้เวลาเรียน 4 ปี จบแล้วได้ประกาศนียบัตรหางานทำได้เลย

### 3.4.3 การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ (Adult Education and Special Education)

ในสวีเดนได้ขยายออกไปทั่วประเทศและมีประวัติอันยาวนาน มีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งมีหลายรูปแบบที่เดียว ผู้ที่ร่วมกิจกรรมด้านการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนมีเป็นจำนวนมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ของผู้ใหญ่กำลังเรียนหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในระหว่างปี



การศึกษาผู้ใหญ่ของสวีเดนมีลักษณะที่เทศบาลรับผิดชอบมีจุดประสงค์ที่จะลดช่องว่างทางการศึกษาในสังคมและสนองความต้องการของปัจเจกชนที่จะได้รับการศึกษาที่กว้างขึ้น โดยเตรียมนักศึกษาผู้ใหญ่ให้พร้อมที่จะศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และร่วมในกิจกรรมของสังคม เป็นการศึกษาแบบให้เปล่า และ



เปิดโอกาสให้ผู้ใหญ่ได้ชดเชยในสิ่งที่ตนขาดเมื่อเรียนอยู่ในโรงเรียนโดยเสริมเติมการเรียนรู้ภาคประถมศึกษา 2 ปี และการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปลายอีก ในช่วงปี 1979 - 1991 คนในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยมาจากหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล

การศึกษานัดนี้จัดเป็นหลักสูตรต่างๆ และนักศึกษาเองเป็นผู้กำหนดว่าจะเรียนกี่วิชา และจะนำวิชาใดบ้างมาผสมกัน รวมทั้งจะเรียนรูดหน้าไปมากน้อยเพียงใด ดังนั้นจึงสามารถเรียนและทำงานพร้อมกันได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับประชาชนในสวีเดน (นอกโรงเรียน) ก็เพื่อพัฒนาค่านิยมขั้นพื้นฐานทางด้านประชาธิปไตยในสังคม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้พัฒนาความรู้ทั่วไปและทักษะของตน เสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง และเพิ่มพูนความเข้าใจและความเคารพในความเห็นของผู้อื่น ในการนี้นักศึกษาจะมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการวางกิจกรรมของตนและในการนำแผนดังกล่าวไปปฏิบัติ จึงต้องสามารถร่วมมือกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รัฐเป็นผู้ให้เงินอุดหนุนสำหรับกิจกรรมเพื่อการศึกษาของประชาชนส่วนใหญ่ แต่ผู้จัด (องค์กรการเมือง สหภาพแรงงาน และองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น) มีเสรีภาพอย่างเต็มที่ในการกำหนดว่าจะจัดกิจกรรมใดบ้าง

การศึกษาผู้ใหญ่สำหรับประชาชนประกอบด้วยการเรียนในวิทยาลัย สำหรับผู้ใหญ่ซึ่งนักศึกษาจะต้องอยู่ประจำ (โรงเรียนมัธยมศึกษาสำหรับประชาชน) หรือในกลุ่มสนใจภายใต้การดูแลของสมาคมการศึกษาอาสาสมัคร กลุ่มสนใจมีขนาดเล็ก ผู้ร่วมในงานนี้จะร่วมประชุมกันและร่วมกันจัดกิจกรรมด้านการศึกษา



หรือวัฒนธรรมภายในเวลาที่กำหนดไว้ เมื่องานของกลุ่มสนใจสิ้นสุดลง จะไม่มีการให้ประกาศนียบัตรในการเข้าร่วมหรือเป็นผู้นำของกลุ่ม สนใจ ในขณะนี้ 25 เปอร์เซ็นต์ ของผู้ใหญ่ในสวีเดนกำลังร่วมในกลุ่มสนใจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2541 : 130)

#### 4. การบริหารการศึกษา (Educational Administration)

โรงเรียนส่วนมากอยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนอนุบาลและวิทยาลัยครูอนุบาลอยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงกิจการสังคม โรงเรียนเกษตรอยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงเกษตรและการประมง โรงเรียนเดินเรืออยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงพาณิชย์การ โรงเรียนสามัญทั่วไปและโรงเรียนการช่างอยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกระทรวงศึกษาธิการมีคณะกรรมการระดับประเทศอยู่ 2 คณะคือ คณะกรรมการสามัญ และคณะกรรมการอาชีวศึกษา

อธิบดีเป็นประธานของคณะกรรมการสายสามัญ มี 4 กองคือ การสอน การจัดการทดลอง และการบริหาร

คณะกรรมการอาชีวศึกษามีอธิบดีเป็นหัวหน้าคณะ มีหัวหน้ารองลงมาเป็นผู้ช่วย มีสภาต่าง ๆ ประจำสาขาวิชาที่สำคัญ ๆ เป็นผู้ให้คำแนะนำด้วย

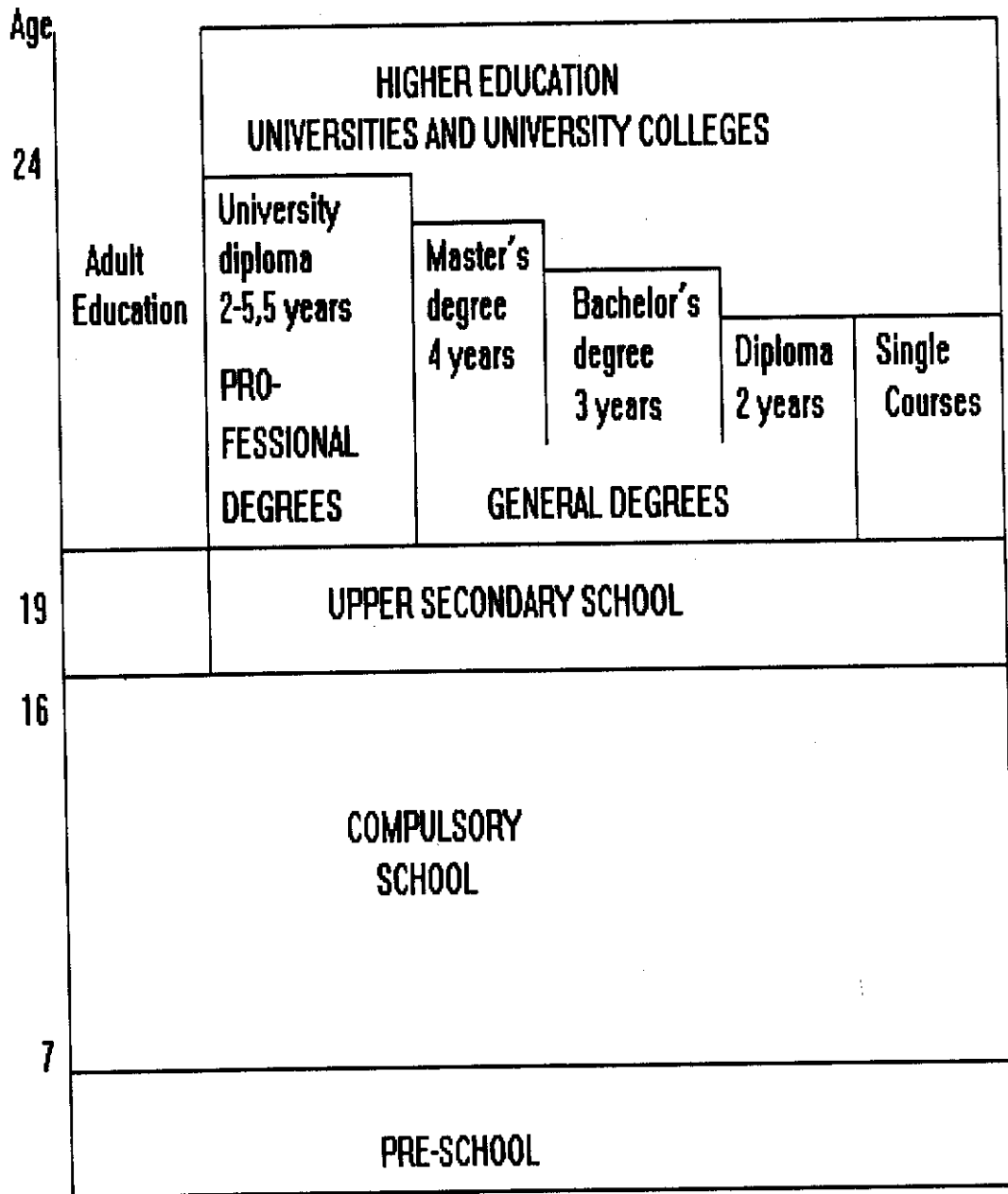
ทุกเขต (County) มีคณะกรรมการประจำเป็นผู้ดำเนินงานเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนทุกประเภทในเขตของตน นอกจากนี้รัฐบาลยังได้แต่งตั้งหัวหน้าผู้ตรวจการศึกษาประจำแต่ละเขต มีผู้ตรวจการศึกษาเป็นผู้ช่วยอีกจำนวนหนึ่ง ผู้ช่วยจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณงานที่ต้องทำ มีคณะกรรมการโรงเรียนซึ่งเจ้าหน้าที่การศึกษาท้องถิ่นเป็นผู้เลือก มีหน้าที่เกี่ยวกับโรงเรียนทั่วไปในเขตของตน โรงเรียนการช่างมีสภาโรงเรียนการช่างเป็นผู้ดูแล สมาชิกประกอบด้วยผู้แทนของโรงเรียนต่าง ๆ มีอาจารย์ใหญ่เป็นหัวหน้า

#### 5. บทสรุป (Conclusion)

สวีเดนถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีการพัฒนาการศึกษาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวสวีเดน จะเห็นได้จากการจัดโปรแกรมฝึกอบรมวิชาชีพต่างๆ ให้แก่ผู้จบการศึกษาออกไปแล้วเพื่อเพิ่มพูนทักษะ นอกจากนี้การจัดการเรียนตั้งแต่อนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งรัฐบาลและเอกชนจะมีส่วนช่วยในการดำเนินงาน การให้การอุดหนุน

ภารกิจทางการศึกษาจะเป็นนโยบายหลักของนักการเมือง แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าสวีเดนจะประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา แต่ก็ยังพบว่ามีปัญหาบางอย่างโดยเฉพาะการจัดสรรเรื่องงบประมาณและการเปิดโปรแกรมต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้เข้าเรียน





ที่มา : [www.estia.educ.goteborg.sc/sv-estia/img/edusys99.gif](http://www.estia.educ.goteborg.sc/sv-estia/img/edusys99.gif)

## บรรณานุกรม

เรืองศรี ศรีทอง. การศึกษาของประเทศยุโรปตะวันตก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย  
รามคำแหง. 2524.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การเรียนรู้ : ขุมทรัพย์ในตนเอง.  
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.

Anderson, B.E. "Adults Given a Relevant Preparation for the Adult Role; A Swedish  
Perspective". *European Journal of Psychology of Education*. 5 (1, 190) :  
45-47.

Gellert, C. (editor) "Changing Pattern of European Higher Education" in *Higher  
Education in Europe*. Great Britain : Bookcraft, Ltd; 1993 .

Jallade J.P. "Recent Trends in Vocational Education and Training : an overview"  
*European Journal of Education*. 24 (2, 1989) : 105.

Osborn, M. and Broadfoot, P. "Becoming and Being a Teacher : The Influence of  
the National Context" *European Journal of Education*. 28 (1, 1993) : 105 – 106.

Postlethwaite, T.N. *Encyclopedia of Comparative National System of Education*  
Great Britain : A Wheaton & Co Ltd ; 1988.

*Webster's New Encyclopedic Dictionary*. New York : Black Dog Leventhai  
Publishers Inc. 1993.

[www.estia.educ.goteborg.se/sv-estia/img/edusys99.gif](http://www.estia.educ.goteborg.se/sv-estia/img/edusys99.gif)

**Europe**

